

han faar Lejlighed og Raad dertil, kan gøre det. Man maa, mener jeg, være fuldstændig berettiget til at sige om den Mand, at han ejer den Kapital, er fuldstændig juridisk Ejer af den, idet han har fri Raadighed over den uden nogen juridisk Forpligtelse til at betale den tilbage.

Jeg er overbevist om, at den højtærede Landbrugsminister vil lige saa vel i Fremtiden, som hidtil, sørge for, at denne Lov fra Ministeriets Side administreres med fuld Hensyntagen, i den bedste Mening og Hensigt til at gavne de vedkommende Landarbejdere, og at man ikke ved enhver mulig Lejlighed hænger sig i Lovens Ord og Bogstav, men tager Hensyn til, hvad der har været Meningen, for at man paa bedste Maade kunde gavne disse Mennesker.

Jeg er overbevist om, at dette er Tilfældet med den Bestemmelse, der i Landstinget er ført ind i § 4, at Lodderne ikke maa være over 12 Tdr. Land uden Landbrugsministeriets Tilladelse. Jeg kan nu ikke forstaa, hvorfor det andet Ting har sat Pris paa at faa denne Bestemmelse sat ind i Lovforslaget, thi det er selvfølgelig givet, at naar Kommissionerne mange Steder have været med til at yde Laan i Lodder, der have været over 12 Tdr. Land, har det været begrundet i de Naturomstændigheder og Jordbundsforhold, som have været til Stede, det har selvfølgelig ofte været, fordi man ved saadanne Lodder har været nødt til at tage en hel Del med, som paa en Maade lige saa godt kunde undværes, men som vedkommende Sælger ikke har villet fraskille. Man har maattet tage Lodden efter den naturlige Beliggenhed og Beskaffenhed, den havde, uden Hensyn til, at den blev noget større eller mindre, og jeg er fuldstændig overbevist om, at den højtærede Landbrugsminister i Fremtiden vil ræsonnere, som han har gjort hidtil, og ikke vil gøre nogen Indvendinger, naar Kommissionen kommer til det Resultat, at en Jordlod til Trods for, at den er over 12 Tdr. Land, dog kan siges at egne sig til Huslod eller i hvert Tilfælde saa meget, som kan dyrkes af den, kan egne sig til Brug som Huslod. Under saadanne Omstændigheder vil det, haaber jeg, heller ikke fremtidig blive nægtet at yde Laan.

Jeg vil kun lige bemærke, at jeg ikke rigtig forstaar Bestemmelsen i § 11 med Hensyn til Kreditforeningerne, men vi ville jo rimeligvis senere faa fuldstændig Forklaring og Vejledning fra Ministerierne om, hvordan man skal gaa frem efter

denne Lov. Jeg kan i det hele taget ikke heller se, hvori det gode skulde være for Statskassen i at faa disse dyre Penge fremfor at faa dem paa den billige Maade ved Statslaan, men det er noget, som den højtærede Finansminister jo maa være klar over, og jeg antager heller ikke, han vil gaa denne Vej, uden at han mener, at der er Nødvendighed af at bruge denne dyrere Fremgangsmaade fremfor at benytte den gamle, simple, billige Maade at tilvejebringe Pengene paa ved Statslaan.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale, at vi stemme for Lovforslaget i den foreliggende Skikkelse i Haab om, at det maa lykkes i Fremtiden ved Administrationen af denne Lov at skabe flere og flere lykkelige Hjem for saa mange som muligt af vore Landarbejdere og de Smaaahaandværkere, som for Fremtiden kunne komme ind under Loven, saa at denne Lov maa vise sig at være det, der var Meningen med den fra Begyndelsen af, en Løfttestang for de mindre godt og de daarligst stillede af Landboerne, og blive en Støtte for dem i deres fremtidige Kamp for Erhvervelsen af Eksistensmidlerne, saa at de kunne komme til at udgøre en mere lykkelig og mere selvstændig Del af Befolkningen, end Tilfældet hidtil har været.

Berntsen: Der er efter min Formening al Anledning til at være tilfreds med det foreliggende Lovforslag i den Skikkelse, hvori det nu foreligger, og jeg lykønsker den højtærede Landbrugsminister til, at det falder i hans Lod at udføre denne Lov, idet jeg er overbevist om, at han vil udføre den fuldt ud loyalt i enhver Henseende. Dette gælder ikke mindst over for det mest omstridte Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt den enkelte Landarbejder for at komme i Besiddelse af det Gode, her tilbydes, skal være Ejer af den Kapital, der udfordres. Her mener jeg, at Hovedformaalet maa være at forhindre, at det bliver Mænd, der sidde i Lommen paa en Byggespekulant eller en Sagfører, der løbe af med Profitten i Stedet for Arbejderen. Det gælder om, at det bliver flittige, stræb-

Rettelse.

Sp. 5530, L. 27 og 28 skal lyde saaledes:
 „Men naar Bord og Bænk er ribbet
 for hver Ferskebid og Salt.“